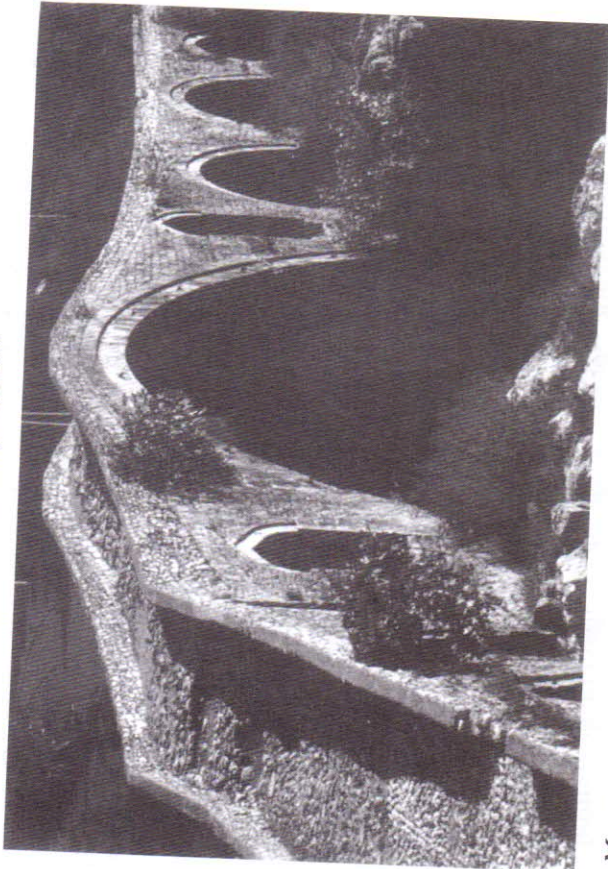

петсто година касније била поново настављена оснивањем националне државе, нити је то била историја непрестаног отпора против страног завојевача. Албанска историја је у највећој мери остала оно што је била и пре турског освајања: историја народа, у конкретном случају у оквиру вишенационалне државе, у којој су Албанци имали своје место.

Мост, североисточно од Скадра, сада у најбоље очуване мостове из времена Турака и налази се на реци Кире

Поседи

Турско освајање Албаније значило је пре свега да се области које су до тада биле у поседу хришћанских феудалних господара сада морају прилагодити османском земљопоседничком систему који је на југу земље функционисао већ педесет година. Чitava земља је тако постала државни посед (*miri*) и подељена је у три категорије: главне поседе (*has*), велике (*zeamet*) и мале феуде (*timar*). Главни поседи одговарали су првобитно петом делу плена који је припадао султану. Они су служили за издржавање султанове породице и дворјанства, али и провинцијских намесника. У време султана Сулејмана I

(1520–1566) њихове приходе чинили су они убирани са главних посела који су се налазили у њиховој области. Остатак посела је као лено подељен и служио је за издржавање коњице (спахије – *sipahi*). Велики феуди су били они који су годишње доносили преко 20.000 сребрњака (*akci*), док су сви остали били мали феуди. Од оних који су имали лено тражено је да лично ратују, као и да опреме одређени број наоружаних ратника. Та земља се званично није наслеђивала, али је *defacto* било тако да је прелазила са оца на сина, уколико је син био за војну службу. Ако породица није имала сина који би носио оружје, онда би лено прелазило на покојниковог брата, па тек онда на треће лице.

Спахија је морао да се настани тамо где му је феуд и да на позив, заједно са својом пратњом, стане под заставу свог господара (*sancakbeg*). Због својих војних обавеза спахије, по правилу, нису могли сами да обрађују лено које им је додељено, па су то радили сељаци немајући, у ствари, својине над земљиштем које су обрађивали, али је најам био наследан. За њега су господару лена плаћали у натури. Спахије су убирали и део пореза на земљиште који су такође плаћали сељаци.

Господари лена су у Албанији, као и другде на Балкану, могли бити и хришћани. Према наводима из једног регистра (дефтера) из 1431/1432. године у Албанском санџаку је од 335 лена њих 56 (дакле 16%) било у рукама хришћана. Изгледа да су Турци покушавали да за себе вежу ситнију албанску властелу. Та властела су, међутим, у најбољем случају могла добити своје раније поседе, али окрњене. Већином су, ипак, добијала нове, мање поседе на којима нису била укорњена ни правно ни социјално. Приходи ових хришћанских лена били су углавном врло скромни: у 15. веку они су доносили највише 3.000 сребрњака годишње добити. Хришћански спахија је (као, уосталом, и муслимански) своје добро могао лако и да изгуби ако није у потпуности испуњавао своје војне обавезе, а често су мислили да ће преласком у ислам добити веће лено, па су тако властела била онај слој који је у Албанији створио темеље исламизације.

Положај сељака се турским освајањем није погоршао, чак је – у поређењу са положајем кметова у хришћанским земљама – често био и бољи. Сељаци нису били кметови, госпо-